

Länsstyrelsen
Skåne

Invasiva arter

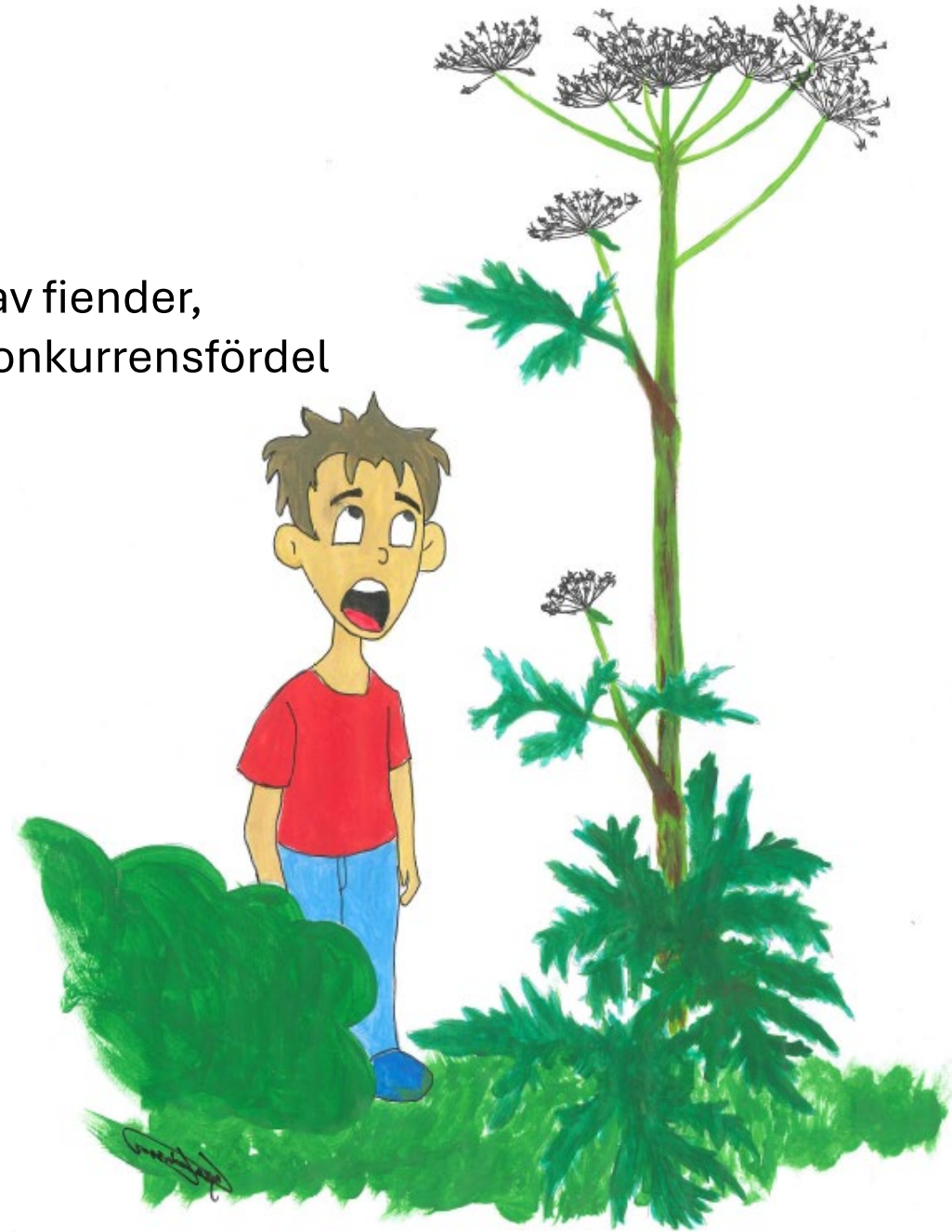
Cajza Eriksson

Invasiva arter- Vad är det?

- Införda av människan
 - Avsiktligt eller oavsiktligt
- Främmande
 - I svensk natur efter år 1800
- Är eller utgör ett hot
 - Biologisk mångfald - Riskklassificering
 - Människors hälsa
 - Ekonomiska intressen

Avsaknad av fiender,
vilket ger konkurrensfördel

Globala hot mot biologisk mångfald

Invasiva arter

Föroreningar

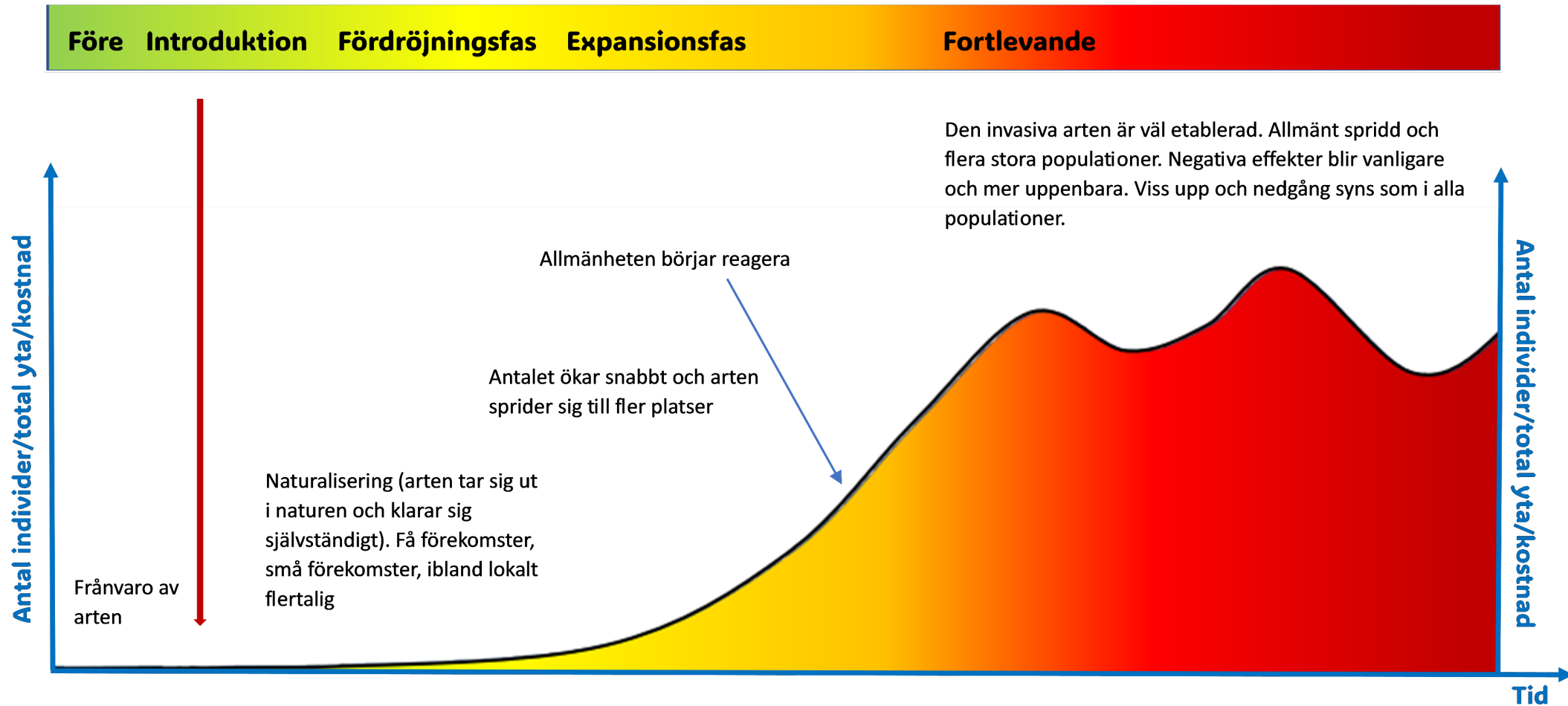
Klimatförändringar

Habitatförlust

Överexploatering

Invasionskurva

Förebyggande

Kontroll,
Övervakning,
Information

Utrötning

Utrötning möjlig om
relevanta åtgärder
sätts in

Hindra spridning

Hindra spridning till nya
lokaler

Långsiktig hantering

Minimera de negativa
Konsekvenserna. Skydda
inhemska arter och
ekosystem

Riskklassificering

Baseras på norsk modell (Generic Ecological Impact Assessment of Alien species, GEIAA)

- Bedömer sannolikheten för negativ inverkan inom 50 år
- Semikvantitativ och tar hänsyn till artens biologi och framtida klimat
 - Är arten invasiv i andra introducerade områden?
 - Vilka miljökrav (nederbörd, temperatur, pH, salthalt, substrat) har arten i sin hemregion och i andra introducerade regioner.
 - Vilka miljöer har vi i Sverige som passar arten?
 - Hur påverkas arten av klimatförändringarna (temperatur, nederbörd längd på växtsäsong)?
 - Hur fort sprider sig arten?
- Viktig del är att bedöma effekten arten kan ha på inhemska arter och svensk natur

Utfallsgivande kriterier

- **Kriterier A–C med inverkan på Invasionspotential**

- A: Förväntad överlevnad

- B: Expansionshastighet

- C: Etablering i olika naturtyper - uppskattad andel av en naturtyp

- **Kriterier D–I med inverkan på Ekologisk effekt**

- D: Effekt på hotade arter eller nyckelarter

- E: Effekt på övriga inhemska arter

- F: Effekt på hotade/sällsynta naturtyper

- G: Effekt på övriga naturtyper

- H: Risk för genetisk förorening/etablering av hybridbestånd

- I: Risk för att arten överför parasiter eller patogener

Riskutfall- den samlade effekten

- Invasionspotential- förmåga att etablera livskraftiga bestånd och att sprida sig.
- Ekologisk effekt- Den effekt arten kan ha på inhemska arter och naturtyper.
- OBS att NK- Ingen känd risk $\neq$ ingen risk

Ekologisk effekt	4	PH	HI	SE	SE
	3	LO	HI	HI	SE
	2	LO	LO	LO	HI
	1	NK	LO	LO	PH
		1	2	3	4
		Låg			Hög
		Invasionspotential			

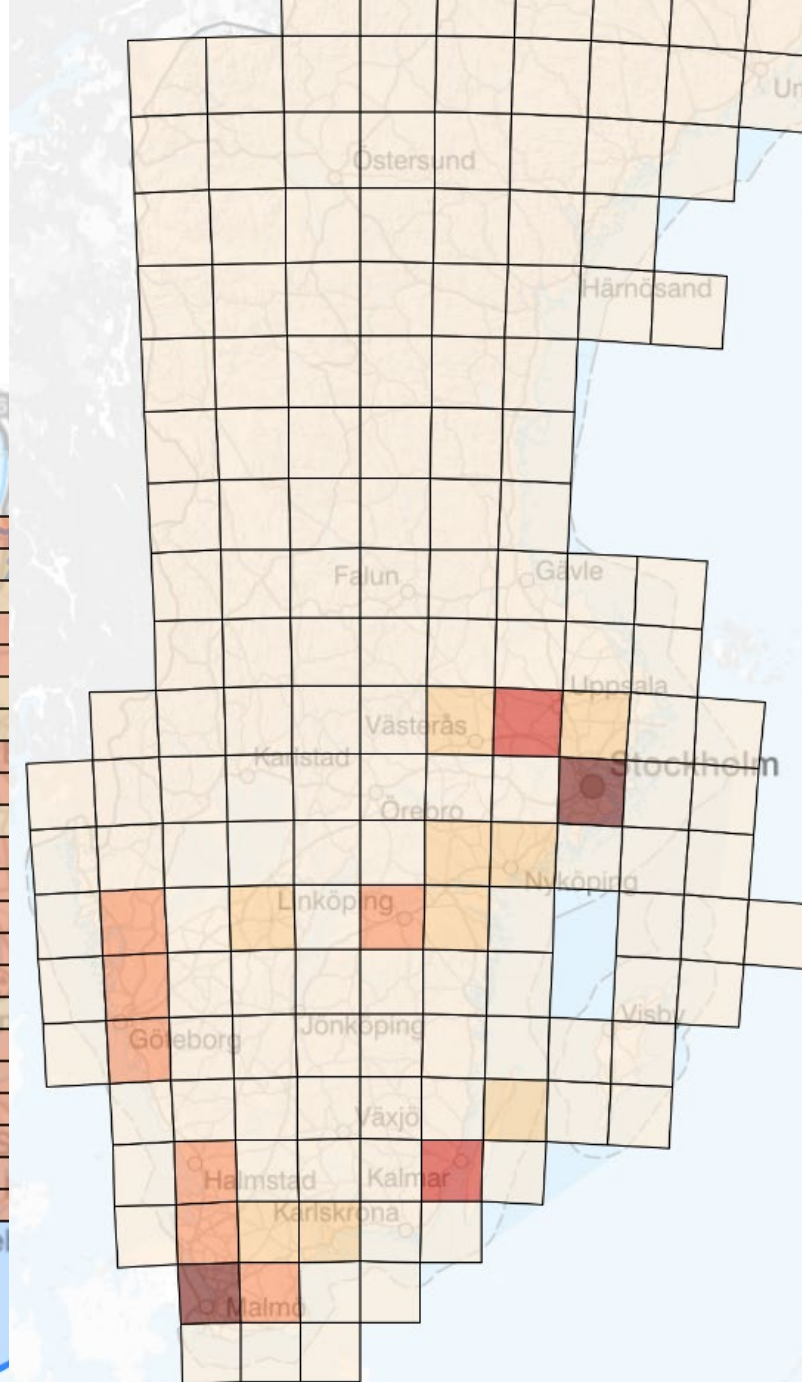
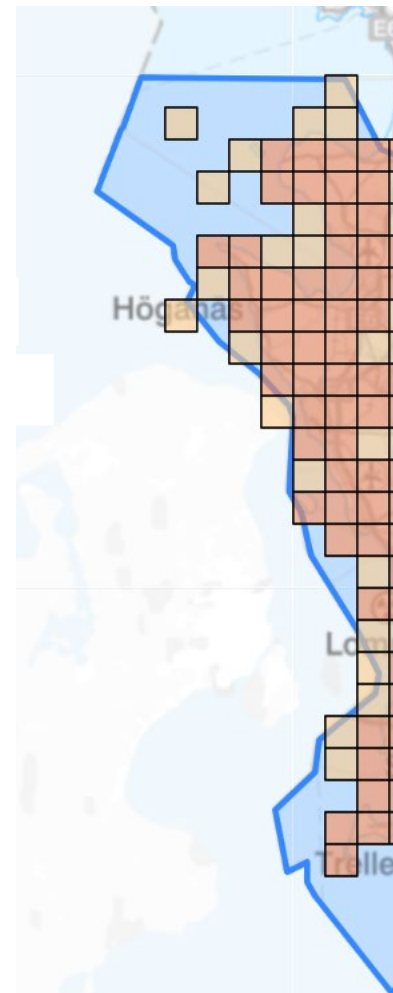
- SE Mycket hög risk
- HI Hög risk
- PH Potentiellt hög risk
- LO Låg risk
- NK Ingen känd risk

Resultat

Artgrupp	Potentiell hög risk	Hög risk	Mycket hög risk
Alla	434	234	208
Kärlväxter	276	159	96
Halvvingar och skalbaggar	58	7	5
Kräftdjur	10	8	29
Fiskar	1	19	18
Övriga organismer	8	13	13
Ringmaskar och planarier	2	7	7
Blötdjur	7	13	7
Däggdjur	6	1	13
Spindeldjur	10	3	2
Fjärilar och tvåvingar	15	-	-

Applicering i verkligheten (Skåne)

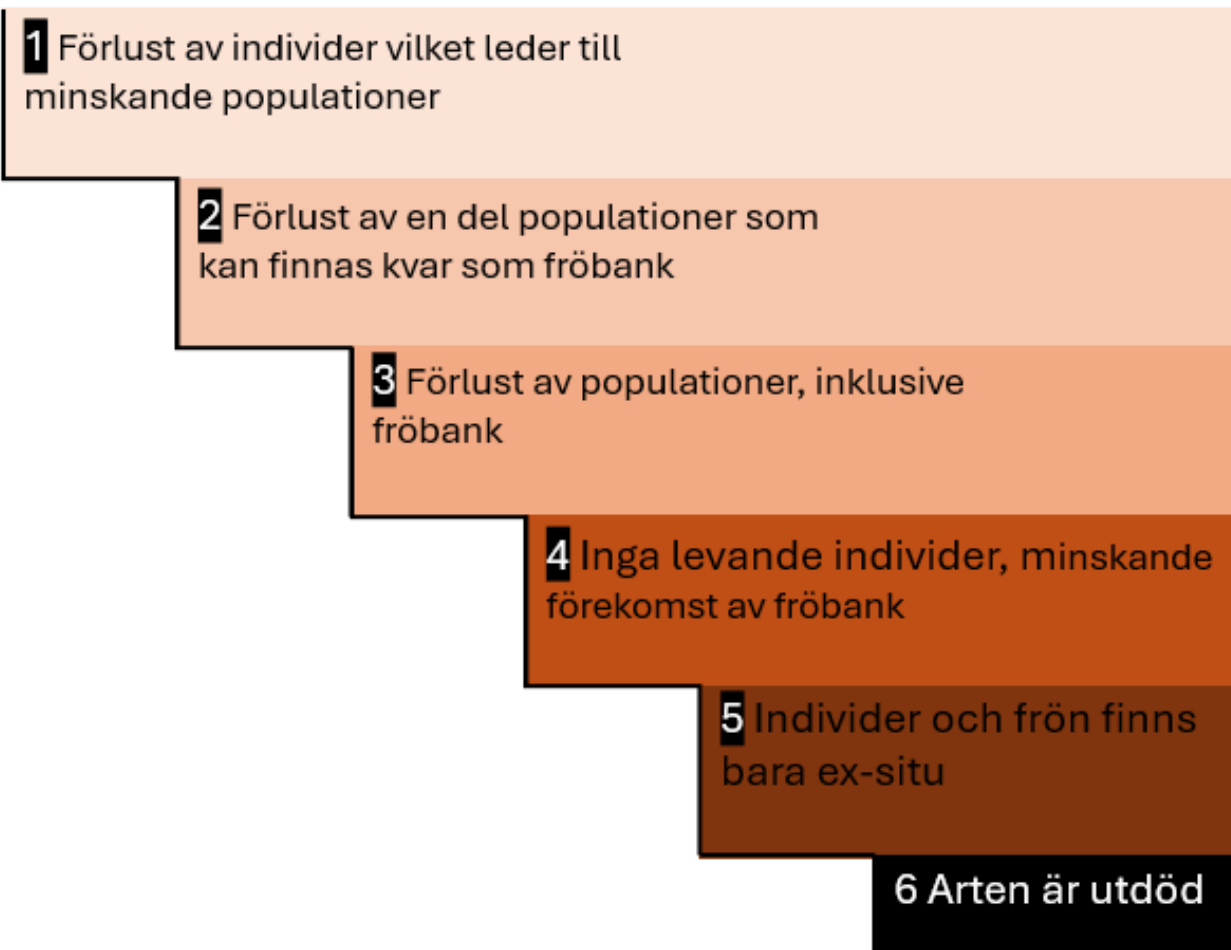
- 310 av (442) högriskarterna i Skåne
- 199 922 fynd de sista 25 åren
 - 12 % av Svenska fynden
 - Ca 98 000 växter
 - Ca 82 000 fåglar
- År 2000-2018: 5400 förekomster/år
- 2019-2025: ca 13 800 förekomster/år

Downey and Richardson, 2016

Alien plant invasions and native plant extinctions: a six-threshold framework

- Växter dör ut långsammare, därmed svårare att bedöma utrotning.
Viktigare att se på banan än slutresultatet

- Invasiva växter flyttar inhemska växter mellan steg 0-3
- Täckning på 15- 75 % orsakade nedgång av inhemsk flora
 - Olika växtgrupper drabbades olika mycket
- 43 % av växterna hotades av flera IAP
- Det är stor risk att vi har en stor utdöendeskuld att vänta...

Globala hot mot biologisk mångfald

Invasiva arter

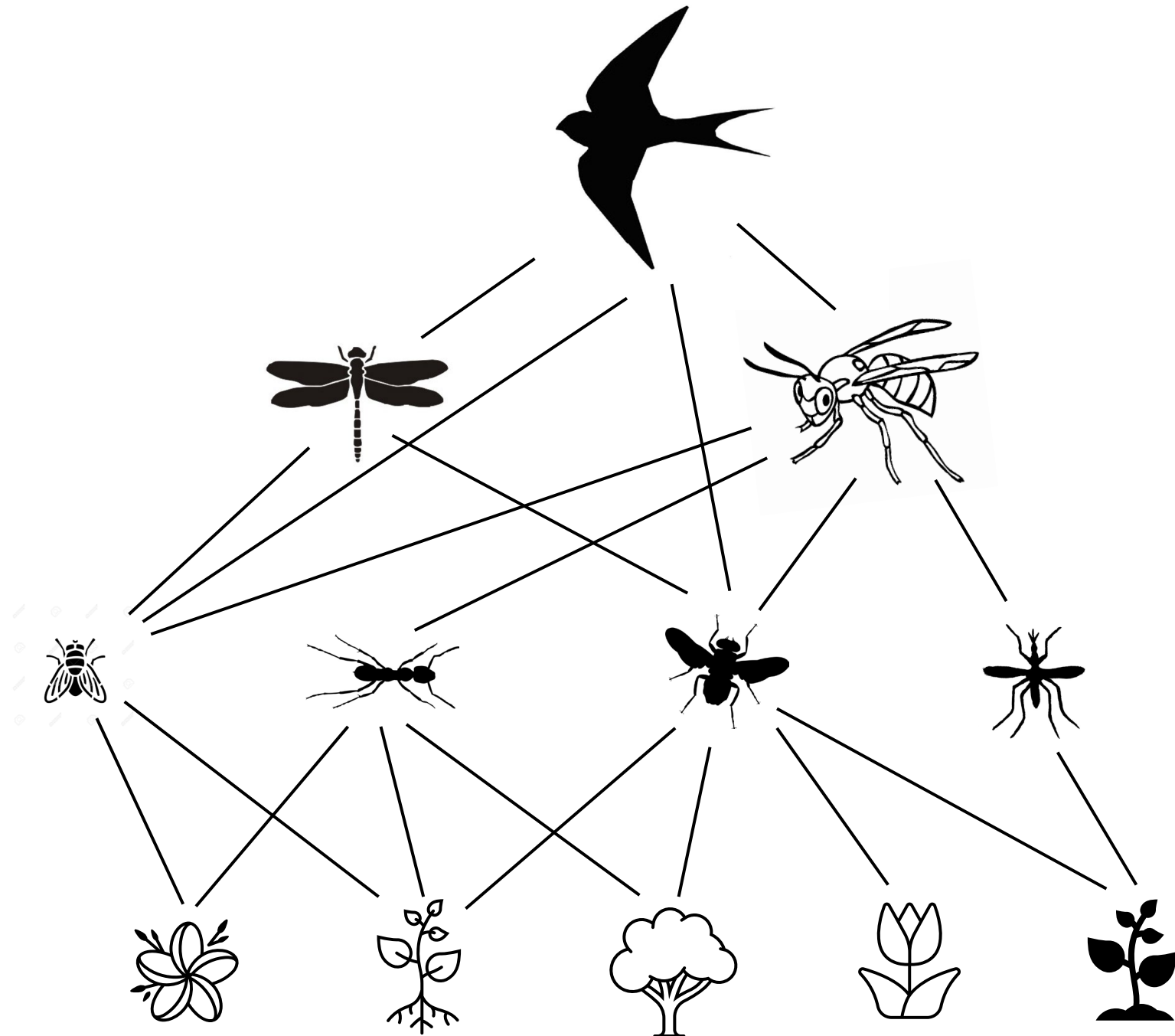
Föroreningar

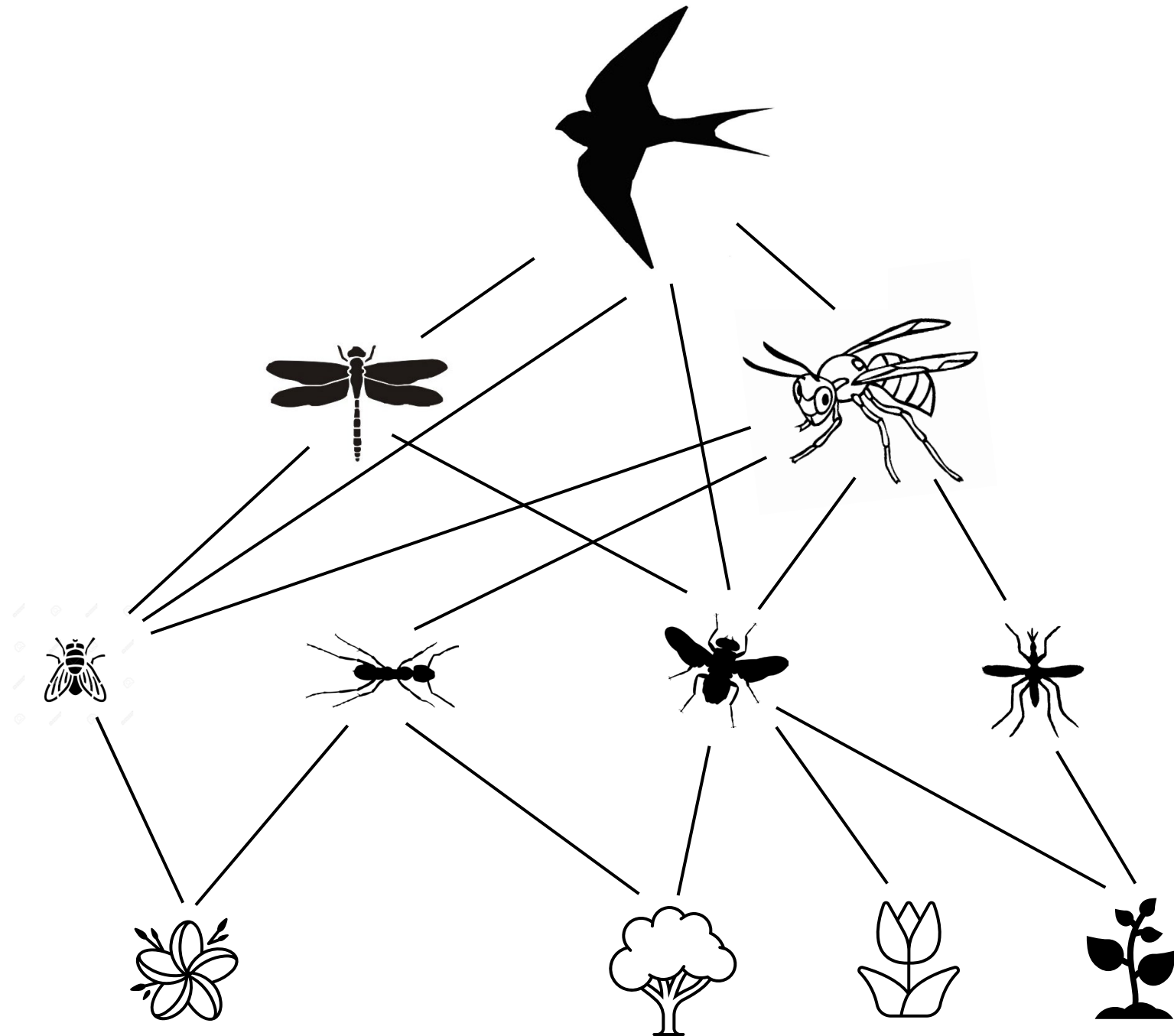
Klimatförändringar

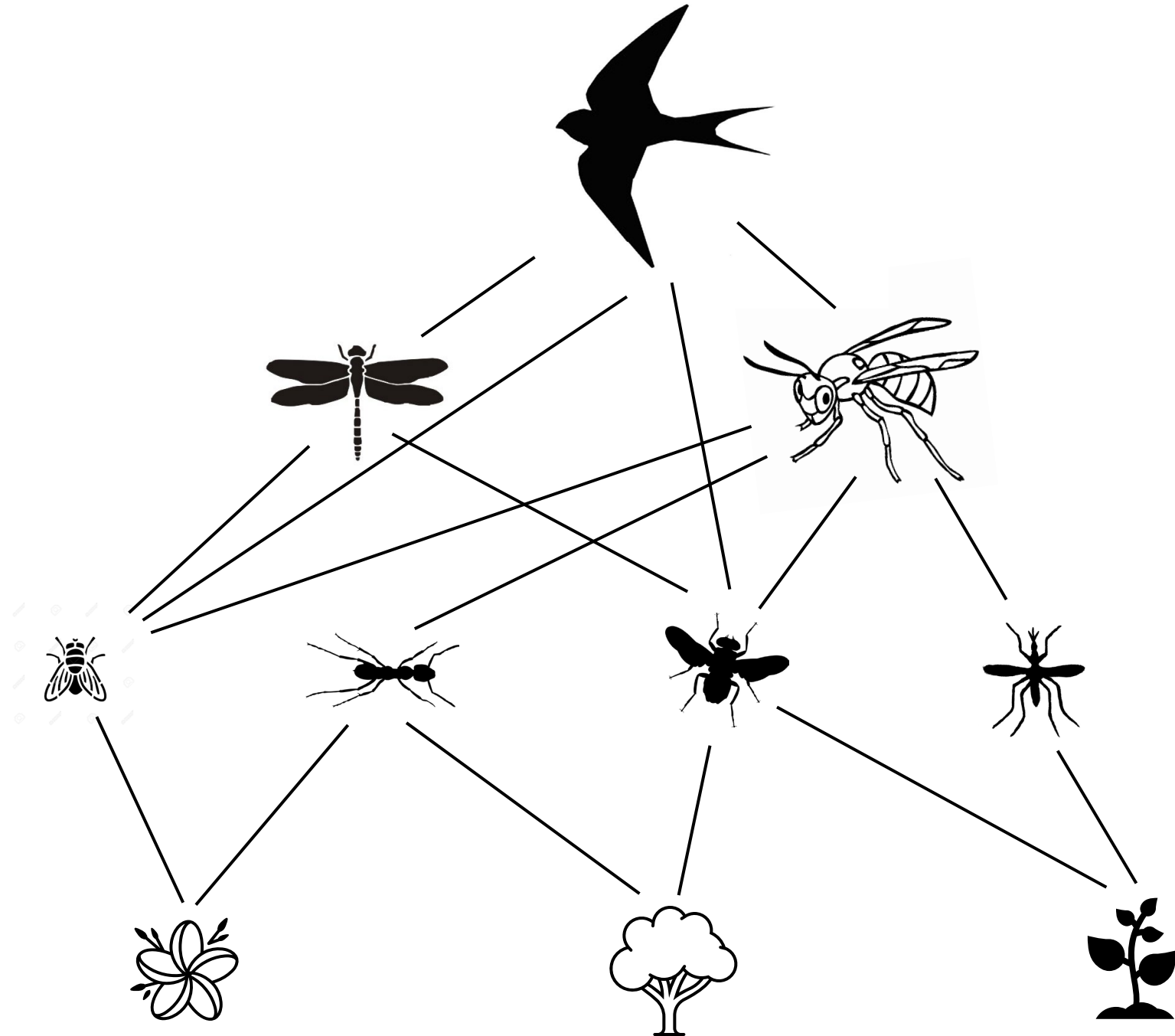

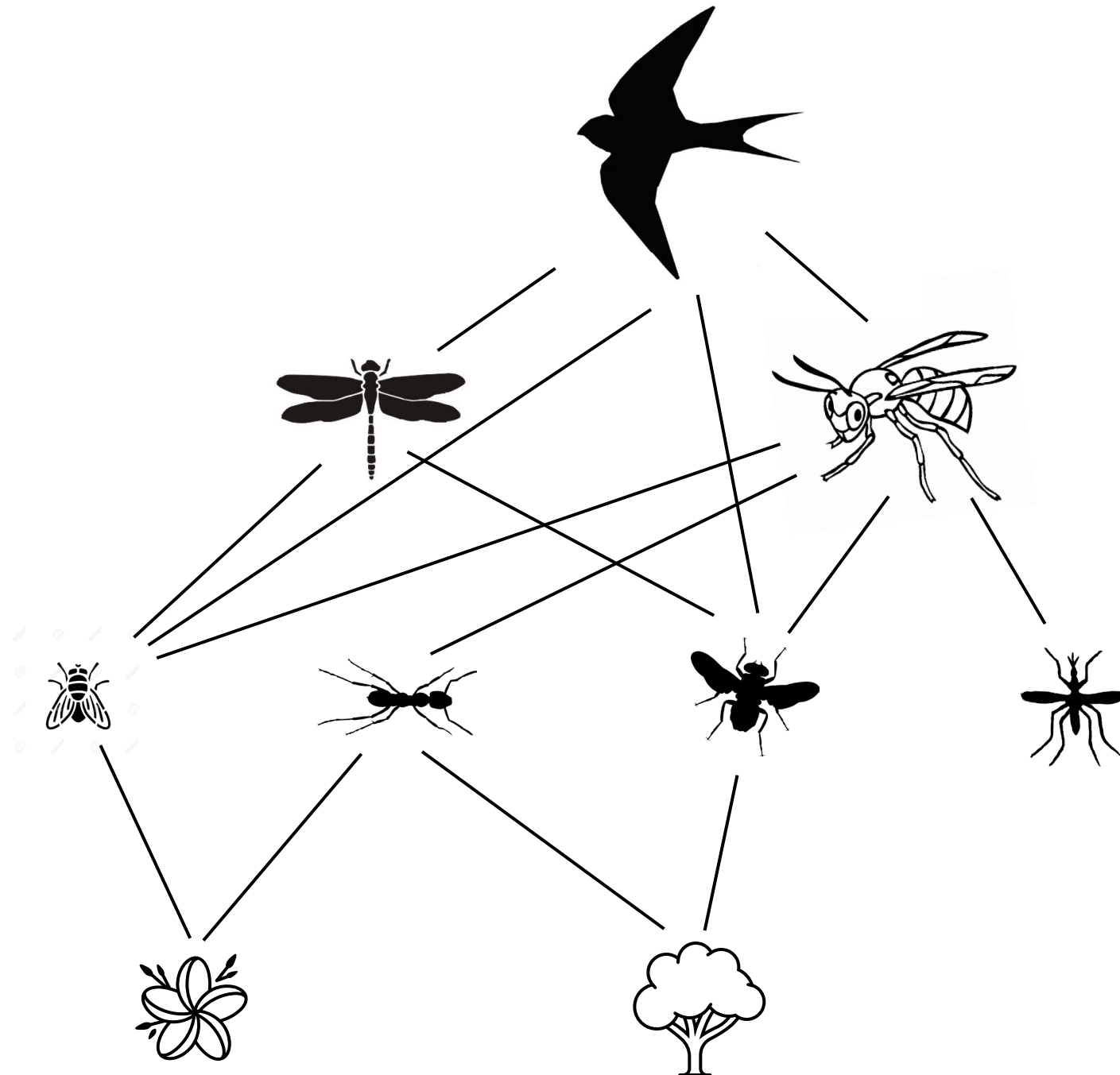
Habitatförlust

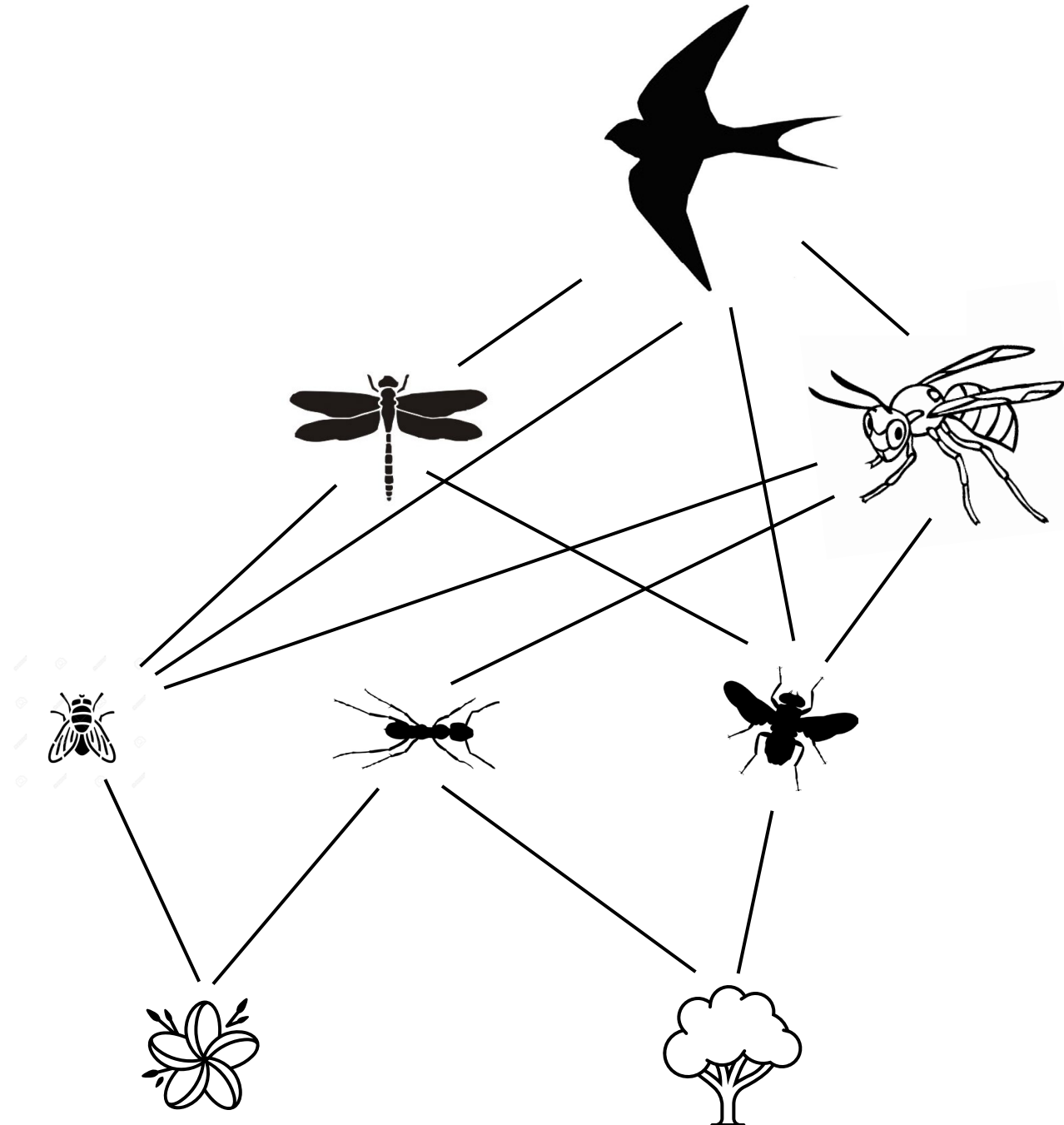
Överexploatering

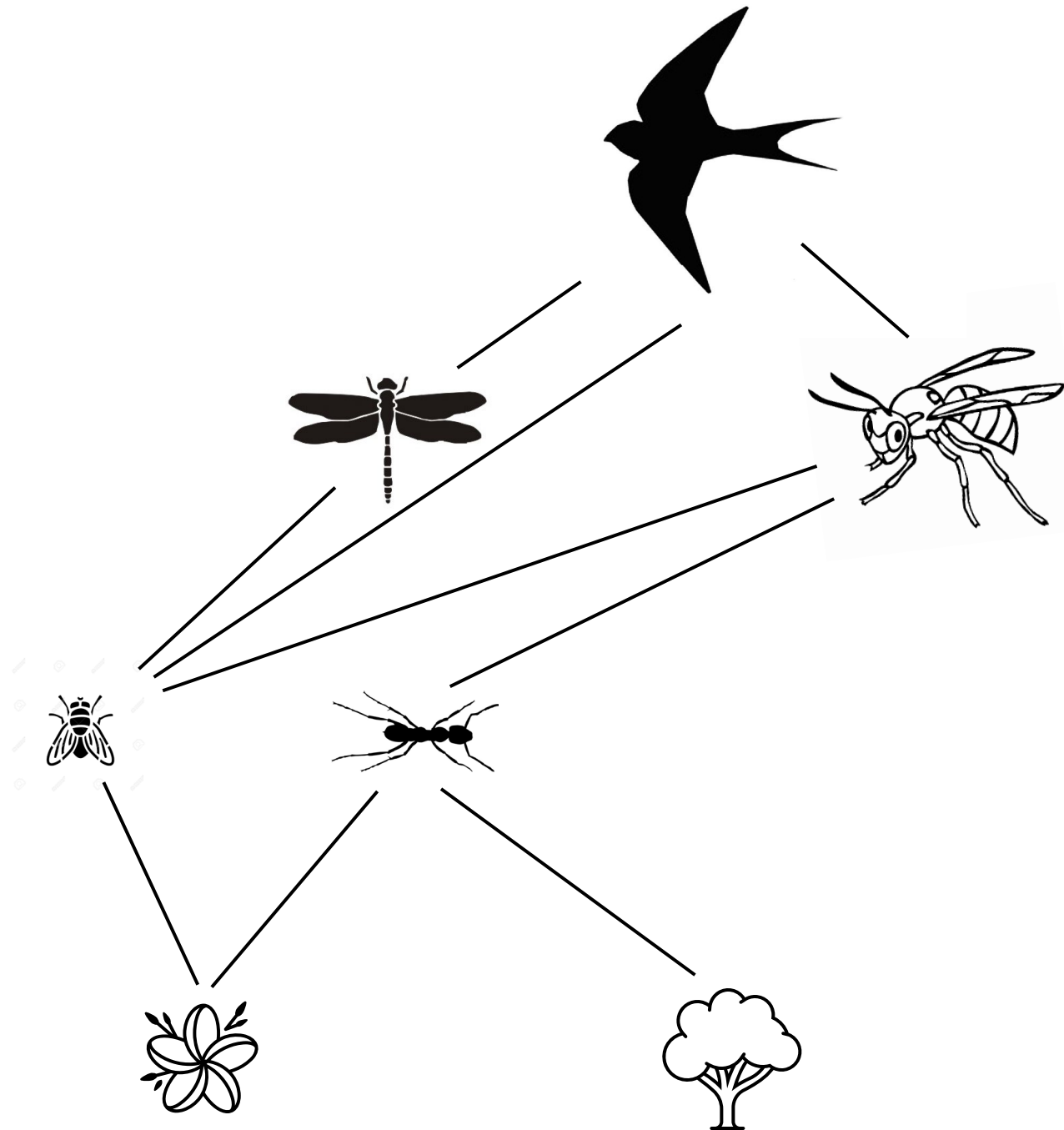

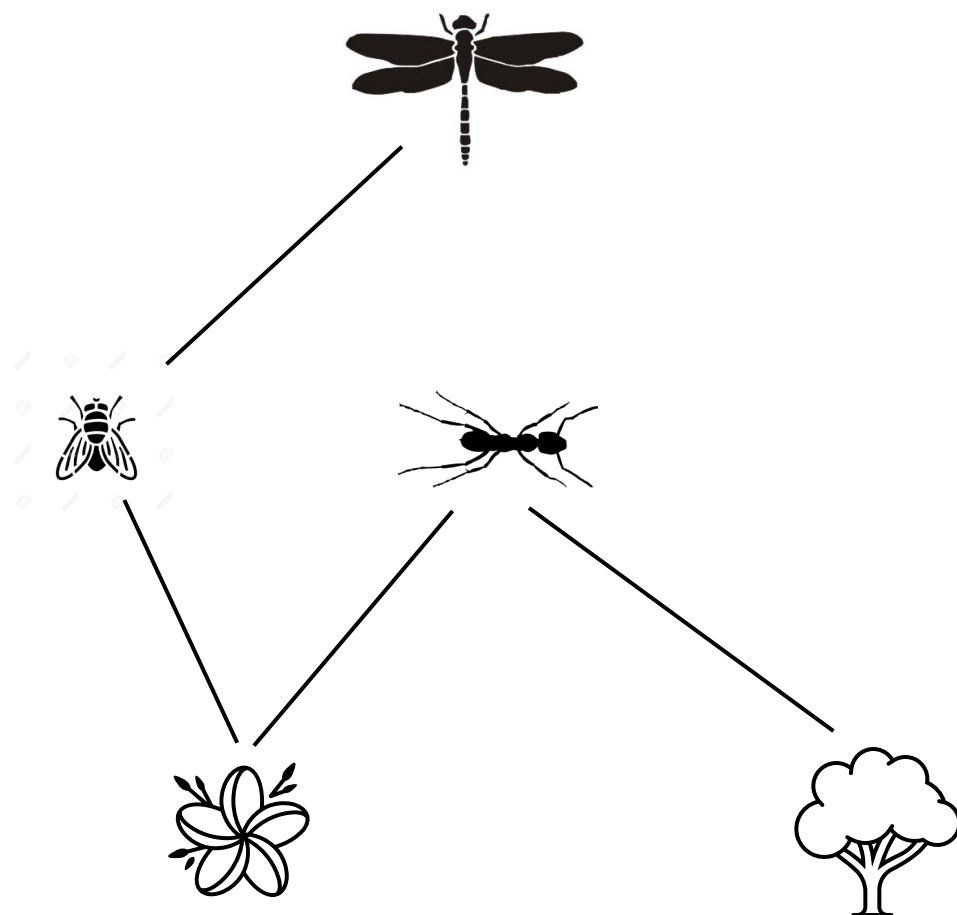

Länsstyrelsen
Skåne

Så...ge upp?

- Lagstiftning som ska följas
- Fortsätta väl påbörjade insatser
- Fokus på att;
 - skydda hotade arter och ekosystemtjänster.
 - Ta bort små bestånd i skyddade områden
 - Ta bort arter i tidig etablering i landskapet
- Öka kunskapen kring ALLA invasiva arter
 - Utbilda storkonsumenter

